

Bioforsk Rapport

Vol. 6 Nr. 126 2011

Skjøtselsplan for slåttemark

Nestubakkan, Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag fylke

Per Vesterbukt, Synnøve Nordal Grenne

Bioforsk Midt-Norge

Foto: ©S.N. Grenne/Bioforsk

Hovedkontor/Head office
Frederik A. Dahls vei 20
N-1432 Ås
Tel.: (+47) 40 60 41 00
post@bioforsk.no

Bioforsk Midt-Norge
Kvithamar
7500 Stjørdal
Tel.: (+47) 40 60 41 00
per.vesterbukt@bioforsk.no

<i>Tittel/Title:</i> Skjøtselsplan for slåttemark - Nestubakkan, Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag fylke
<i>Forfatter(e)/Author(s):</i> Per Vesterbukt, Synnøve Nordal Grenne.

<i>Dato/Date:</i> 31.10.2011	<i>Tilgjengelighet/Availability:</i> Åpen	<i>Prosjekt nr./Project No.:</i> 130127	<i>Saksnr./Archive No.:</i> 2011/690
<i>Rapport nr./Report No.:</i> 6(126)	<i>ISBN-nr./ISBN-no:</i> 978-82-17-00847-7	<i>Antall sider/Number of pages:</i> 14	<i>Antall vedlegg/Number of appendices:</i> 0

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Miljøvernavdelinga	<i>Kontaktperson/Contact person:</i> Gry Tveten Aune
--	---

<i>Stikkord/Keywords:</i> Slåttemark, restaurering, skjøtsel, handlingsplan	<i>Fagområde/Field of work:</i> Grovfôr og kulturlandskap
--	--

Sammendrag:
Denne rapporten presenterer skjøtselsplan for slåttemark på oppdrag fra grunneier og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Arbeidet er utført i forbindelse med nasjonal handlingsplan for slåttemarker - en naturtype som i dag er sterkt truet i Norge. Lokaliteten Nestubakkan er en slåttemark med høy artsdiversitet og har god hevd. Målet for denne lokaliteten bør være å fortsette med dagens hevdregime, som i sin tur bidrar til å opprettholde den opprinnelige og høye artsdiversiteten for slåttemarka. For optimal skjøtsel er det viktig å anvende driftsformer som ligner mest mulig på den tradisjonelle, noe som innebærer minimal gjødsling, sent slåttetidspunkt og lette redskaper.

<i>Land/Country:</i>	Norge
<i>Fylke/County:</i>	Nord-Trøndelag
<i>Kommune/Municipality:</i>	Stjørdal
<i>Sted/Lokalitet:</i>	Kvithamar

Godkjent / Approved

Prosjektleder / Project leader

Erik Revdal

Per Vesterbukt

Forord

Denne rapporten beskriver skjøtselsplan i samsvar med Handlingsplan for slåttemark. Arbeidet er utført på oppdrag fra grunneier og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Innledningen er hentet ut fra handlingsplanen for slåttemark, som angir en mal og retningslinjer for slåttemarker i Norge generelt, og er således ikke forfattet av undertegnede for denne skjøtselsplanen.

Takk til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og grunneierne for et engasjert samarbeid og verdifull informasjon til prosjektet.

Stjørdal, oktober 2011

Per Vesterbukt

Synnøve Nordal Grenne

Innhold

Innhold

Forord.....	1
Innhold.....	2
1. Innledning.....	3
Slåttemarksutforminger Midt-Norge	3
Generelle råd ved skjøtsel og restaurering av verdifulle slåttemarker	4
2. Nestubakkan.....	6
Kilder	9
Ortofoto/kart	10
Bilder.....	11
Artstliste	13

1. Innledning

Slåttemarker er arealer som blir regelmessig slått. Semi-naturlig slåttemark, eller såkalt natureng, er slåttemarker som er formet gjennom rydding og lang tids tradisjonell slått. De er ofte overflateryddet, men ikke oppdyrket og tilsådd i seinere tid, og ikke eller meget lite gjødslet. De blir slått seint i sesongen. Slåttemarkene blir eller ble gjerne høstbeitet og kanskje også vårbeitet. Hvordan slåttemarkene har vært skjøttet varierer noe fra sted til sted og hvor man er i landet. Slåttemark er urte- og grasdominert og oftest meget artsrik. Den kan være åpen eller tresatt.

Tresatte slåttemarker med stvingstrær som blir høstet ved lauving er i dag meget sjeldne. Slike såkalte lauvenger ble gjerne beitet om våren, slått en gang seint om sommeren og høstbeitet. I tillegg ble greinene på trærne høstet til lauvfôr med et tidsintervall på 5-8 år. I gammel tid spilte også myr en viktig rolle som slåttearealer (slåttemyr). De fleste jordvannsmyrene i Norge har tidligere vært slått, men myrslåtten opphørte i stor grad alt for lenge siden og forekom bare noen få steder fram til slutten av 1950-årene. Gjengroingen av slåttemyr går imidlertid gjerne langsomt så flere myrer bærer i dag likevel fortsatt preg av denne høstingen. Det er registrert få lauvenger og slåttemyrer som fortsatt er i hevd.

De ulike slåttemarkene tilhører våre mest artsrike naturtyper med meget stor betydning også for andre organismer enn karplanter. Rundt 70 prosent av våre dagsommerfugler er for eksempel knyttet til åpen engvegetasjon (særlig urterik slåttemark) og en rekke vadefugler bruker strandenger (slått eller beita) som hekkeområder og rasteplasser ved trekk. I tillegg har slåttemarker stor betydning for mange truede beitemarksoppper. Slåttemarker kan ikke erstattes av beitemarker fordi de inneholder vegetasjonstyper og flere arter som ikke opprettholdes av beite. I sammenligning med beitemarker har de høyest arts mangfold per m² og også de største bestandene av flere truede engarter. Gjennom historien har de vært, og vil også i framtiden være, viktige "levende genbanker". I tillegg er de bærekraftige økosystemer som har vært et nøkkelelement i norsk landbruk i tusener av år. I løpet av 1900-tallet har de imidlertid blitt blant våre mest truede naturtyper.

Slåttemarksutforminger Midt-Norge

Den store variasjonen i vår slåttemarksvegetasjon i Norge er foreløpig bare delvis kartlagt. I det følgende har vi likevel forsøkt å peke på noen utforminger av slåttemarksvegetasjon som kan sees som karakteriske for Midt-Norge og dermed gir denne regionen et særskilt forvaltningsansvar. Vi gir også eksempler på noen verdifulle lokaliteter.

I Midt-Norge finnes utforminger av dunhavreeng på kysten med arter som blåstarr, vill-lin, ormetunge og marianøkleblom. Artsrike slåttemarker med bl.a. marinøkkel og rødflangre er registrert på Allmenningsværet i Roan, Sør-Trøndelag. Eksempel på artsrik dunhavreeng er registrert også i Oppdal kommune på Åmotsdalen gård og på Halsen. Også Kleivgardene-Sliper-Detli i Oppdal har meget artsrik slåttemark med kalk- og varmekrevende arter. I Lierne i Nord-Trøndelag på Kvelia finnes boreale slåttemarker (flekkgrisøreng) med lang kontinuitet, som fortsatt er i god hevd. Og på Storlia i Leksvik kommune finnes hevdede enger av ulike typer som frisk fattigeng, frisk til tørr middels baserik eng og vekselfuktig, baserik eng, med vill-lin, natffiol, storblåfjær, bakkesøte, vårmarihand, bergskrinneblom, vårskrinneblom og stortveblad. Velhevdde skogstorkenebb-ballblomslåttemarker finnes i Sølendet naturreservat, i Røros kommune, Sør-Trøndelag.

Generelle råd ved skjøtsel og restaurering av verdifulle slåttemarker

Skjøtsel

Beste måten å skjøtte ei gammel artsrik eng på, er å følge opp den tradisjonelle driftsforma, uten gjødsel og med sein slått. Det tradisjonelle slåttetidspunktet har variert noe fra sted til sted avhengig av klima og høyde over havet. Derfor er det viktig å finne ut hva som har vært vanlig på den aktuelle lokaliteten eller i nærområdet fra gammelt av. Slått før 10. juli var imidlertid meget sjeldent!

En bør benytte lett redskap (ljå, tohjuls slåmaskin eller lettere traktor der det er mulig). Graset må bakketørkes/ev.hesjes før det fjernes. Bakketørkinga viktig for at frøa til engartene både skal få modne ferdig og bli liggende igjen på enga når høyet samles sammen og kjøres vekk.

Enkelte steder har engene i tillegg vært beitet, enten vår eller høst eller begge deler. Bare beiting kan imidlertid ikke erstatte slått, men er det eneste mulighet for skjøtsel i en periode, er storfebeiting det mest skånsomme. De velger ikke ut "godbitene" slik sauene gjør. Beitepresset må i tilfelle ikke være for stort, og en må vente seg noe manuell etterrydding. Der en har tidligblomstrende arter som til eksempel søstermarihånd er det særlig viktig at en unngår vårbeite.

Restaurering

Når det gjelder restaurering av enger som er i gjengroing og utvidelse av eksisterende slåtteareal er det viktig å ikke sette i gang med mer omfattende restaurering enn det en greier å følge opp med skjøtsel i ettertid.

Dersom det er mange delfelt som skal restaureres, kan det være lurt å ta det trinnvis over flere sesonger. Slik blir det mer overkommelig, og en får en følelse med hvor omfattende de ulike tiltaka er, og hva en kan forvente å få gjennomført per sesong.

Hogst/grovrydding bør helst gjennomføres på frossen og gjerne bar mark, dette for å unngå skader på undervegetasjonen og er samtidig lettvtint for å få så lav stubbe som mulig. Rydding i snø kan være noe mer tungvint, mindre busker og oppslag kan også ryddes på sommeren når det er tørt og mye av biomassen er samlet i bladene.

I slåtteenger som *ikke* har vært tresatt er det ikke noe poeng å sette igjen noe særlig med trær. Gamle styvingstre må imidlertid spares. Et og annet lauvtre med fin og vid krone kan og få stå. All gran/furu og fremmede treslag (eksempelvis platanlønn) bør fjernes.

Etter hogst er det spesielt viktig at alt ryddeavfall, kvist, stubber og lignende blir samla sammen og brent på egne steder, og aller helst frakta ut av området. Dette for å unngå unødig oppgjødsling. Ryddeavfall som ligger spredd utover vil elles fort føre til ny dominans av uønska rask- og storvoksen konkurransesterk vegetasjon. Oppflising og spredning av flis i området er av samme grunn ikke å anbefale.

Gjenstående biomasse vil ta opp noe av næringen som frigjøres fra de døde røttene til trær og busker som har blitt ryddet vekk. Dette gir en gjødselseffekt som lett forårsaker oppvekst av uønska nitrogenkrevende arter (som for eksempel bringebær, brennesle). Gradvis gjenåpning er derfor viktig. Gjødslingseffekten sammen med økt lysinnstråling fører gjerne også til en del etterrenning. Det er mest effektivt å slå lauvrenningene i juli, når det er minst energi samla i rotsystemet. Dette faller normalt sammen med slåttetidspunktet. Det kan likevel være nødvendig å rydde lauvrenninger flere ganger utover i første sesongen, og i tillegg året etter.

Osp og or sprer seg ved rotskot, og rydding kan i mange tilfelle føre til utstrakt renning. Disse kan det derfor lønne seg å ringbarke (sokke). Det bør da skjæres et fem cm bredt band rundt treet nedanfor nederste greina. Det er viktig at snittet er så dypt at all barken forsvinner, slik at transporten av næringsstoff helt sikkert er brutt. Det er lettest å ringbarke om våren. Etter tre sommere må de døde trea fjernes.

Stubber må kappes helt ned til bakken, enten i forbindelse med hogsten eller ved etterrydding på barmark. Større stubber vil gå raskere i forråtning om en skiller barken fra veden med et spett eller lignende, og så stapper jord i mellom. Med unntak av osp og or kan en også unngå renninger på denne måten. Dette kan til eksempel være aktuelt i kanter som hindrer lysinnstråling til slåttemarka.

Problemarter som bringebær- og rosekratt, brennesle, mjødukt eller liknende går normalt ut ved slått, men kan være avhengig av slått flere ganger per sesong i begynnelsen med ljà eller krattrydder. Ev. felt med einstape (bregne) bør slås ned med kjepp (ikke skjæres ned). På denne måten fortsetter bregna med å transportere næring fra røttene, og utarmer så rotsystemet sitt. Den bør så fjernes på høsten.

For mer utfyllende om skjøtsel, restaurering og hevd, se:

Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker som finnes på DNs hjemmesider:
<http://www.dirnat.no/content/1916/>

2. Nestubakkan

SØKBARE EGENSKAPER (for Naturbase)									
*Navn på lokaliteten: Nestubakkan				*Kommune: Stjørdal			*Områdenr: 1714 - 2011 - BFM - 3		
ID i Naturbase: BN00071217		*Registrert i felt av: Per Vesterbukt, Synnøve Nordal Grenne					*Dato: 7.7.2011 + 24.10.2011		
Eventuelle tidligere registreringer (år og navn) og andre kilder (skriftlige og muntlige): Direktoratet for naturforvaltning, Naturbase. 2001. Pål Kleven, 2010. Kartlegging.							Skjøtselsavtale: Inngått år: 2011 Utløper år: 2021		
*Hovednaturtype: Slåttemark 100 %				Utforminger:					
Tilleggsnaturtyper: Ingen				D0104 Frisk fattigeng		40 %			
				D0107 Frisk/tørr middels baserik eng		50 %			
				D0101 Fuktig fattigeng		10 %			
*Verdi (A, B, C): B			Annen dokumentasjon (bilder, belagte arter m.m.)						
Påvirkningsfaktorer (kodeliste i håndbok 13, vedlegg 11)									
Stedkvalitet		Tilstand/Hevd		Bruk (nå):				Vegetasjonstyper:	
< 20 m	x	God	x	Slått	x	Torvtekt	G4 - Frisk fattigeng, engkvein-rødsvingel-gulakseng. G7 - Frisk/tørr middels baserik eng. G1 - Fuktig fattigeng.		
20 - 50 m		Svak		Beite		Brenning			
50-100 m		Ingen		Pløying		Park/hagestell			
> 100 m		Gjengrodd		Gjødsling					
		Dårlig		Lauving					
*OMRÅDEBESKRIVELSE (For Naturbase og som grunnlag for skjøtselsplanen)									
INNLEDNING: Områdebeskrivelsen er utarbeidet av Per Vesterbukt og Synnøve Nordal Grenne. Dette er i forbindelse med oppfølging av handlingsplan for slåttemarker i Nord-Trøndelag, på oppdrag fra grunneier og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Det ble tatt befaring i felt 4.7.2011 utført av Synnøve Nordal Grenne og Bolette Bele, samt feltregistreringer av Synnøve Nordal Grenne 7.7.2011. Befaring i felt 24.10.2011 ble utført av Per Vesterbukt. Opplysninger fra grunneier og tidligere kartlegging fra 2010 og 2001 er også lagt til grunn for skjøtselsplanen. Kartlegging fra 2001 er registrert i Naturbase med ID BN00013622.									
BELIGGENHET OG NATURGRUNNLAG: Lokaliteten ligger øverst på en bakketopp ovenfor Elvrøn kapell, 205-235 m.o.h. og er sørvendt. Lokaliteten består av tørrbakke øverst og fuktige sig nederst i bakken.									
NATURTYPER, UTFORMINGER OG VEGETASJONSTYPER: Naturtypen er slåttemark, i hovedsak med utforminga frisk fattigeng og frisk/tørr middels baserik eng. Vegetasjonstypen er G4 – Frisk fattigeng, engkvein-rødsvingel-gulakseng, samt G7 – Frisk/tørr middels baserik eng. I tillegg finnes mindre flekker med G1 - Fuktig fattigeng.									

ARTSMANGFOLD:

Karplanter er kartlagt på lokaliteten gjennom flere år. Lokaliteten inneholder ingen arter som står på rødlista fra 2010. På de tørreste områdene i enga dominerer kattefot og blåklokke, mens friskere områder består av mye firkantperikum og prestekrage. Vanlig natffiol finnes spredt over hele enga. Øverste parti har mere gras, med smyle, engkvein, gulaks og rødsvingel som mengdearter. I øvre deler av enga forekommer marinøkkel. Bunnsjiktet har stor dominans av mose over hele lokaliteten. En gammel registrering av bakkesøte og bakkestjerne i området er ikke gjenfunnet. Alle registreringer ligger tilgjengelig i artskart. 54 arter ble påvist under feltarbeid 7.7.2011, ingen rødlistearter ble registrert. Artslista er ikke uttømmende.

BRUK, TILSTAND OG PÅVIRKNING:

Lokaliteten ligger øverst på et jorde som blir benyttet som slalåmbakke vinterstid. Kratt og småbusker har derfor hele tiden vært holdt unna lokaliteten. Flere år på 1980-tallet ble lokaliteten ekstensivt beitet av 2 kalver, dette beitet opphørte 1990. Lokaliteten var utsatt for noe gjengroing av bjørke- og ospekratt på midten av 2000-tallet. Det ble i 2008 igangsatt rydding av kratt, spesielt i jordekanten. I 2009 og 2010 ble lokaliteten slått med tohjuls slåmaskin i månedsskiftet juli/august. Gresset ble fjernet og lagt i kantsonen, noe som har frembrakt næringsrike punkter i kantsonen for nitrofile plantearter. Det har blant grunneiere vært diskutert om områdene rundt slåttemarka kunne vært beitet med storfe, dvs. øvre del av jorden, i skogen og de gamle brakklagte områdene ovenfor skolen, og i skogpartier opp mot Blåhåmmåren. Telenor har gravd en fiberkabel gjennom deler av enga sommeren 2011, helt øverst i utkanten av slåttemarka. Dette inngrepet er så lite at det anses å ha ubetydelig innvirkning på artssammensetningen i lokaliteten.

Det er et stort gjengroingspotensiale hvis ikke enga holdes i hevd, fra bl.a. bjørk, gråor, selje, bringebær og rosebusker.

FREMMEDE ARTER:

Ingen fremmede arter ble registrert.

KULTURMINNER:

Ingen.

SKJØTSEL OG HENSYN:

Det er gjenopptatt slått på lokaliteten og den har i dag god hevd. Dagens hevd bør videreføres. Det anbefales at enga slås med lett redskap én gang i året på sensommeren, ikke før etter ca. 20. juli. Graset bakketørkes, rakes, vendes, evt. hesjes før det fjernes, dette for å opprettholde frømodning og frøspredning blant engartene på slåttemarka. Graset bør ikke deponeres i kantsoner på enga, da dette gir en gjødslingseffekt fra gras under nedbryting. Beliggenheten er høyere i terrenget enn tilgrensede fullgjødslet areal, slik at faren for tilførsel/tilsig av kunstgjødsel ikke er til stede.

Når det gjelder restaurering av tidligere slåttemark er det noe gjengroingsskog/kantskog med gråor som foreslås ryddet på østsiden mot skitrekke. Dette vil også åpne opp for mere lystilgang i denne delen av slåttemarka. Ved restaurering er det viktig å ikke inkludere mer areal enn det en klarer å følge opp med skjøtsel i ettertid. Er det mange delfelt som planlegges restaurert, kan det være fordelaktig å ta det trinnvis over flere sesonger. Det vil indikere hvor omfattende de ulike tiltaka er, og hva en kan forvente å få gjennomført per sesong. Areal som foreslås ryddet er på 0,97 daa, over en tiårs-periode utgjør dette 0,1 daa per år.

For å unngå skader på undervegetasjonen anbefales rydding på frossen mark. Mindre busker og oppslag kan også fjernes på sommeren når det er tørt og mye av biomasse er samlet i bladene. Ved evt. oppkomme av fremmede treslag bør disse fjernes. Ved hogst er det viktig at ryddeavfall, kvist, stubber og lignende blir samlet og brent på egnede steder, og helst fraktet ut av området. Dette for å unngå unødig oppgjødsling. Ryddeavfall som ligger spredd utover vil kunne favorisere hurtigvoksende og konkurransesterke arter som er uønsket i vegetasjonen.

DEL AV HELHETLIG LANDSKAP:

Ja, slåttemark som grenser inn til skog og gjengroingsmark, samt fulldyrket eng mot vest i lokaliteten. Dette utgjør en del av et helhetlig kulturlandskap med slåttemark og beitemark.

VERDIBEGRUNNELSE:

Slåttemark, hvor hevd er gjenopptatt de siste årene. Området er middels rikt, med flere typiske slåttemarksarter, bl.a. bleikstarr, engkvein, gulaks og rødsvingel. På bakgrunn av artsregistreringer, samt en jevn slåttemarksstruktur og generelt god hevd, er lokaliteten gitt verdi B. Med fortsatt skjøtsel i årene framover har lokaliteten potensial for å utvikle seg til en slåttemarkslokalitet med verdi A.

SKJØTSELSPLAN

Dato skjøtelsesplan: 31.10.2011	Utformet av: Per Vesterbukt og Synnøve Nordal Grenne	Firma: Bioforsk Midt-Norge
UTM Nord:7031214 Øst: 603489	Gnr/bnr. 194/1	Areal (nåværende): 3.6 daa.
		Areal etter evt. restaurering: 4.6 daa.
		Del av verneområde? Nei

MÅL:

Hovedmål for lokaliteten:

Området er artsrikt, i god hevd og med verdi B. Målet er å opprettholde dagens hevd og videre høyne verdien for lokaliteten gjennom tradisjonell slått.

Konkrete delmål:

Opprettholde dagens hevdregime.

Opprettholde artsdiversiteten for slåttemarka.

Gradvis å redusere gjengroingsskog i kantsoner.

Ev. spesifikke mål for delområde(r):

Tilstandsmål arter:

Mål for bekjempelse av problemarter/gjengroing:

Holde kantsoner lysåpne

AKTUELLE TILTAK:	Prioritering (år)	Ant daa og kostnad/daa	Kontroll: (Dato)
Generelle tiltak: Enga slås med tohjuling (el. ljà) en gang hvert år fra etter 20. juli. Graset bakketørkes, rakes, vendes, evt. hesjes og kjøres bort.	Hvert år	3.6 daa. *25.3 t/år 7 t/daa	Sept., hvert år
Aktuelle restaureringstiltak, utover de generelle: Rydde gjengroingsskog i kantsoner der det tidligere lå slåttemark. Kjøring med tyngre landbruksmaskiner bør skje på frossen mark. Lav kutting av stammer, slik at slåmaskin kan brukes etterpå. Evt. oppkisting av trær i kantsonen.	Hvert år/ved behov	1.0 daa 2.0 t/år 20 t/daa	Sept., hvert år
Aktuelle årlige skjøtselstiltak, utover de generelle: (*Ant. timer inkluderer persontimer og maskintimer)			

UTSTYRSBEHOV:

Tohjulsslåmaskin evt. ljà for slått, river for vending og fjerning av gras, evt. ATV for bortkjøring. Ved evt. hesjing; påler og stålstreng. Ved rydding; motorsag, ryddesag, verneutstyr.

OPPFØLGING:

Skjøtselsplanen skal evalueres innen 5 år: 2016

Behov for registrering av spesifikke artsgrupper:
Ny artsregistrering bør utføres i 2016.

Tilskudd søkt år:		Søkt til:	
Tilskudd tildelt år:		Tildelt fra:	

Skjøtselsavtale parter:

Pål Kleven og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

ANSVAR:

Pål Kleven

Kilder

Direktoratet for naturforvaltning. 2001. Naturbase dokumentasjon, biologisk mangfold.

Direktoratet for naturforvaltning. 2009. Handlingsplan for slåttemark.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.

Kleven, P. 2010. Kartlegging

Figur 1. Lokaliteten Nestubakkan med arealet som inngår i skjøtselsplanen. Grønt polygon viser slåttemark som er i hevd i dag. Polygon farget brunt viser skogsareal som foreslås ryddet.

Bilder

Figur 2. Slåttemark på Nestubakkan. Nedre del sett mot nordvest. Foto: Synnøve Nordal Grenne, 4.7.2011. UTM 32: 603500, 7031310.

Figur 3. Slåttemark på Nestubakkan. Øvre del sett mot øst. Foto: Synnøve Nordal Grenne, 4.7.2011. UTM 32: 603500, 7031310.

Figur 4. Slåttemark på Nestubakkan. Øvre del sett mot vest. Foto: Synnøve Nordal Grenne, 4.7.2011. UTM 32: 603500, 7031310.

Figur 5. Slåttemark på Nestubakkan, mot sør. Foto: Synnøve Nordal Grenne, 4.7.2011. UTM 32: 603500, 7031310.

Artsliste

Artslista er basert på en rask gjennomgang av lokaliteten, og er ikke uttømmende.

Gran	<i>Picea abies</i>
Einer	<i>Juniperus communis</i>
Selje	<i>Salix caprea</i>
Bjørk	<i>Betula pubescens</i>
Gråor	<i>Alnus incana</i>
Engsyre	<i>Rumex acetosa</i>
Harerug	<i>Bistorta vivipara</i>
Grasstjerneblom	<i>Stellaria graminea</i>
Engsoleie	<i>Ranunculus acris</i>
Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>
Markjordbær	<i>Fragaria vesca</i>
Bringebær	<i>Rubus idaeus</i>
Roseslekta sp.	<i>Rosa sp.</i>
Marikåpe sp.	<i>Alchemilla sp.</i>
Rogn	<i>Sorbus aucuparia</i>
Kvitkløver	<i>Trifolium repens</i>
Raudkløver	<i>Trifolium pratense</i>
Tiriltunge	<i>Lotus corniculatus</i>
Fuglevikke	<i>Vicia cracca</i>
Skogstorkenebb	<i>Geranium sylvaticum</i>
Firkantperikum	<i>Hypericum maculatum</i>
Røsslyng	<i>Calluna vulgaris</i>
Tyttebær	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>
Blokkebær	<i>Vaccinium uliginosum</i>
Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>
Kvitmaure	<i>Galium boreale</i>
Klengjemaure	<i>Galium aparine</i>
Då sp.	<i>Galeopsis sp.</i>
Tviskjeggveronika	<i>Veronica chamaedrys</i>
Småmarimjelle	<i>Melampyrum sylvaticum</i>
Småengkall	<i>Rhinanthus minor</i>
Blåknapp	<i>Succisa pratensis</i>
Raudknapp	<i>Knautia arvensis</i>
Blåklokke	<i>Campanula rotundifolia</i>
Gullris	<i>Solidago virgaurea</i>
Kattefot	<i>Antennaria dioica</i>
Sørleg ryllik	<i>Achillea millefolium</i>
Nyseryllik	<i>Achillea ptarmica</i>
Prestekrage	<i>Leucanthemum vulgare</i>
Kvitbladtistel	<i>Cirsium heterophyllum</i>
Følblom	<i>Leontodon autumnalis</i>

Løvetann sp.	<i>Taraxacum officinale coll.</i>
Svæve sp.	<i>Hieracium sp.</i>
Nattfiol	<i>Platanthera bifolia</i>
Hårfrytle	<i>Luzula pilosa</i>
Engfrytle	<i>Luzula multiflora</i>
Bleikstorr	<i>Carex pallescens</i>
Gulaks	<i>Anthoxanthum odoratum</i>
Timotei	<i>Phleum pratense</i>
Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>
Sølvbunke	<i>Deschampsia cespitosa</i>
Smyle	<i>Avenella flexuosa</i>
Raudsvingel	<i>Festuca rubra</i>